

Вергун Антоніна Миколаївна

Кандидат економічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В статті розглянуто сутність економічної безпеки в умовах євроінтеграції. Доведено необхідність використання системного підходу задля забезпечення розширеного зростання. Визначено основні завдання, які стоять перед підприємствами в умовах євроінтеграції задля збереження належного рівня економічної безпеки. Запропоновано створити відповідні завданням підсистеми управління економічною безпекою. Сформовано рекомендації щодо пріоритетних можливостей та заходів, які можуть бути визначальними для бізнесу. Ключові слова: управління економічною безпекою, системний підхід, євроінтеграція.

Перед більшістю українських підприємств, особливо в умовах євроінтеграції, стоїть проблема ефективного управління економічною безпекою (ЕБ), яка здатна забезпечити зниження рівня загроз діяльності підприємств від впливу різноманітних факторів, тобто функціонувати, розвиваючись у розширеному масштабі, задовольняти реальні економічні потреби на рівні не нижче критичного, забезпечувати економічну незалежність, протистояти існуючим та раптово виникаючим небезпекам та загрозам [1].

Важлива особливість заходів щодо управління економічною безпекою полягає в тому, що в сукупності вони повинні створювати єдину цілеспрямовану систему. Системний підхід до її формування передбачає врахування всіх реальних умов, в яких знаходиться господарюючий суб'єкт як об'єкт економічної безпеки [2].

Сутність економічної безпеки з точки зору системного підходу полягає в тому, що кожен з її елементів існує і розвивається не ізольовано, а разом з іншими, і тому кожен елемент (матеріально-технічна база, персонал, ресурси) є вагомим при отриманні кінцевого результату. На нашу думку, в умовах євроінтеграції система управління економічною безпекою підприємства повинна забезпечити захист від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз, дестабілізуючих факторів та сприяти реалізації інтересів власників, працівників, партнерів підприємства та інших зацікавлених сторін.

Метою управління економічною безпекою підприємства є мінімізація загроз розвитку бізнесу та забезпечення збереження майна підприємства. Відповідно, в сучасних умовах господарювання та в умовах євроінтеграції система управління економічною безпекою підприємства повинна вирішувати такі завдання:

- прогнозування та організація діяльності із попередження можливих загроз економічній безпеці підприємства, в тому числі і загроз, які виникають в умовах розширення ринків діяльності;
- виявлення, аналіз і оцінка наявних реальних загроз економічній безпеці підприємства, а також прийняття управлінських рішень щодо їх нівелювання;
- забезпечення фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства в будь-який момент часу;
- забезпечення технологічної незалежності та досягнення конкурентоспроможності продукції;
- підбір достатнього рівня кваліфікації персоналу та оцінка ефективності його функціонування;
- захист інформаційного середовища, комерційної таємниці та досягнення високого рівня інформаційного забезпечення роботи;
- забезпечення безпеки персоналу, капіталу, майна та комерційних інтересів; недопущення проникнення на підприємство структур економічної розвідки конкурентів, організованої злочинності та окремих осіб із протиправними намірами;
- вироблення найбільш оптимальних управлінських рішень щодо стратегії і тактики економічної діяльності підприємства;
- організація системи контролю за ефективністю функціонування системи безпеки, вдосконалення її елементів.

У зв'язку із тим, що на економічну безпеку підприємства впливає величезна кількість як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, на підприємстві повинен бути побудований механізм постійного контролю та відстеження за зміною цих факторів. З метою зменшення загроз діяльності вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграції, а також для ефективного управління економічною безпекою підприємства доцільно створити наступні підсистеми економічної безпеки підприємства [3]:

- підсистему планування та прогнозування, яка дозволяє визначати цілі управління;
- інформаційну підсистему (фінансовий і управлінський облік), яка в будь-який момент забезпечує управління актуальною, повною і точною інформацією про стан керованого об'єкта і зовнішнього середовища, а також про тенденції їх зміни в майбутньому;

- аналітичну підсистему, тобто мати у своєму розпорядженні спеціалістів, інструментарій та методи діагностики;
 - ефективну виконавчу підсистему (контроль), що дозволяє швидко і точно реалізувати керуючий вплив;
 - підсистему зворотного зв'язку (прийняття управлінських рішень) для оцінки результату керуючого впливу на стан об'єкта управління та внесення коректив у разі виходу відхилення досягнутого стану системи від її бажаного стану за межі заданого інтервалу – інтервалу допустимих відхилень.

Пріоритетними можливостями підприємств від євроінтеграції має бути: гармонізація вітчизняних і міжнародних стандартів виробництва та якості продукції, доступ до ринку ЄС, зниження цін на обладнання для проведення модернізації, зниження митних тарифів і безмитні квоти, можливість розширеного співробітництва із закордонними партнерами [4]. Оскільки умови процесу євроінтеграції України проходили на міждержавному рівні, тому саме держава має визначальний вплив і може дати відчутний поштовх для розвитку підприємств. Таким чином, процес управління економічною безпекою підприємств в умовах євроінтеграції повинен передбачати залучення як власників (через побудову відповідного механізму), так і держави, оскільки її роль на сьогодні багато в чому є визначальною для бізнесу.

Джерела

1. Паламарчук О.І. Класифікація загроз економічної безпеки підприємств / О.І. Паламарчук // Зб. наук. праць Одеського держ. екон. ун-ту. – Одеса: ОДЕУ, 2009. – Вип. 5. – С. 63-68.
2. Сенчагов В.К. Экономическая безопасность / В.К. Сенчагов. – М.: ПИОР, 2010. – 344 с.
3. Ткаченко А.М. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Venu/2010_1/21.pdf
4. Артеменко Л.П., Гук О.В. Євроінтеграція: стратегічні загрози та можливості підприємств України // International Scientific-Practical Conference Economic Development Strategy in Terms of European Integration: Conference Proceedings, May 27, 2016. Kaunas: Baltija Publishing. – С. 158-161.

Ганзенко Марія Валерівна

Національна академія внутрішніх справ

Закрутий Дмитро Олегович

Національна академія внутрішніх справ

Науковий керівник: Стрельченко Оксана Григорівна, доктор юридичних наук, доцент
 Національна академія внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ У ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

У статті здійснена характеристика гендерної політики в цілому та у діяльності органів державної виконавчої служби зокрема. Авторами доведено, для здійснення та реалізації гендерної політики у сфері органів державної виконавчої служби України потрібно сформувати системну роботу органів публічної адміністрації на основі комплексного підходу до розв'язання проблеми рівності жінок і чоловіків, в результаті якого має виокремитися певний алгоритм: від формування гендерної свідомості державних службовців виконавчої служби до досягнення гендерно-збалансованої участі у прийнятті управлінських рішень. Ключові слова: гендер, політика, органи, державна служба, виконавча служба, публічна адміністрація.

Сьогодні науковці наголошують на тому, що ситуація у публічному адмініструванні відтворює те, що ми маємо у суспільстві. Якщо в суспільстві низький рівень розуміння гендерної рівності з погляду стереотипних соціальних ролей, то це знаходить своє відображення і у сфері публічного адміністрування. Протягом останніх десятиріч дослідники гендеру проводять фундаментальну науково-дослідну діяльність, яка розкриває соціальний характер гендеру, спростовуючи тезу про природжену підпорядкованість жінок, їхню біологічну нездатність приймати рішення, займатися управлінською діяльністю, зокрема й у сфері публічного адміністрування.

Проте на сьогодні саме в цій сфері в Україні найбільш виражена «естафета чоловічої влади». Зараз в Україні очевидними є фактори забезпечення переваг, які мають чоловіки під час входження у владні структури, а саме: традиційно усталене чоловіче домінування в керівних владних структурах; економічні підвалини – власність і управління економікою перебувають у чоловічих руках; обмеженість гендерного світогляду в чоловічого населення країни; обмеженість політичних і гендерних поглядів керівного складу значної частини жіночих організацій; традиційність поглядів значної частини людського потенціалу України на приватну жінку і 2 громадського чоловіка [1, с. 174-181].

І не можна не погодитися з думкою Н. Грицяк, що «державна гендерна політика як один з основних регулятивних механізмів суспільного життя покликана підтримувати цінності справедливості, поваги до особистості незалежно від її статевої належності» [2, с. 115].

Гендерна політика в системі державної служби України має спрямовуватися на забезпечення збалансованої участі жінок і чоловіків у прийнятті рішень, що сприятиме формуванню нового світогляду